

open source

Debian prije Debiana

Ubuntu Linux distribucija

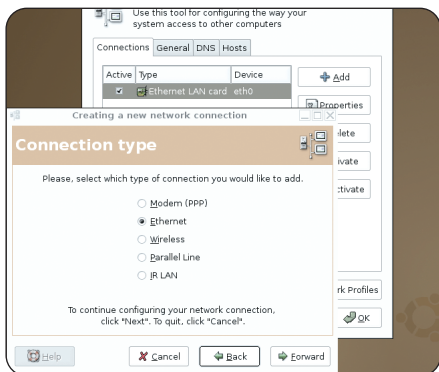

Ubuntu je nastao kao komercijalni, no potpuno slobodan projekt. Oslanja se na Debian distribuciju, a naglasak mu je na minimalizmu, jednostavnosti instalacije i korištenja, te istovremeno nesputavanju naprednih korisnika. U kratkom je vremenu postao iznimno popularan

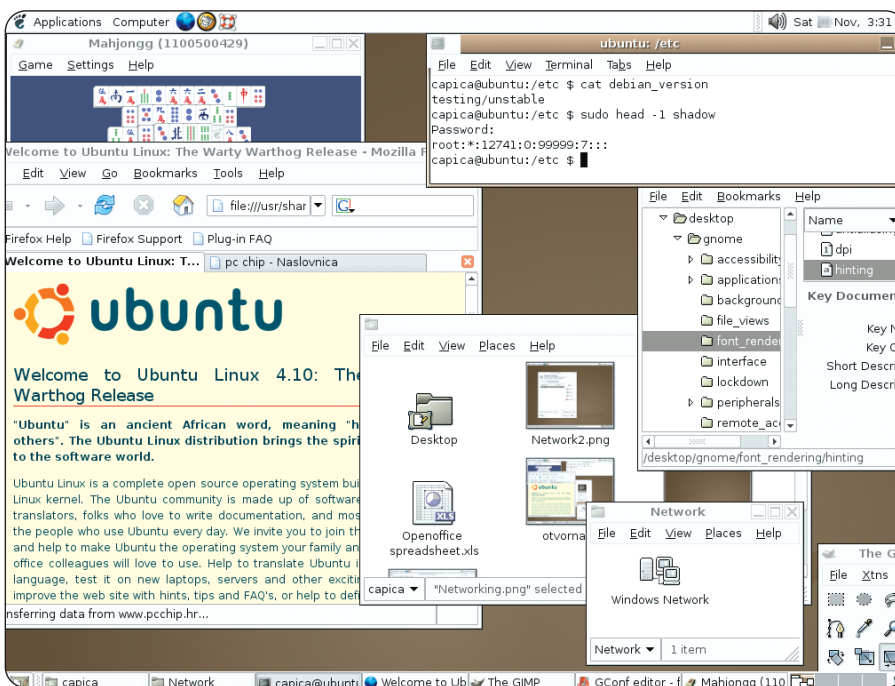
Piše: Ivan Capan

Kako se iz potpune anonimnosti u vrlo kratkom vremenu probiti u sam vrh top-lista, pitanje je koje muči sve estradne umjetnike. Zanimarimo li sreću, ostaje nam samo kvaliteta i/ili dobro popunjena praznina na tržištu. Pokušat ćemo kroz tu prizmu gledati i Ubuntu, potpuno novo ime među Linux distribucijama, koje se u samo par mjeseci probilo skoro do samog vrha najslužbene Linux top-liste na adresi distrowatch.org. Naravno, teško je bilo prijeći neke od dobro etabliranih distribucija s ogromnim korisničkim bazama, ali i sama činjenica da im se Ubuntu pridružio već nešto znači, budući da se skoro svakog dana pojavljuje neka nova distribucija.

Južnoafrička tvrtka Canonical zaposlila je nekoliko Debian i Gnome programera i odlučila pokrenuti novu distribuciju namijenjenu početnicima i naprednijim korisnicima, baziranu na Debian distribuciji i Gnomeu. Riječ *ubuntu* dolazi iz afričkog jezika i teško je prevodiva, a označava suradnju, humanost prema svima. Uobičajeno su nam najnovije verzije paketa (iz *unstable* Debian repozitorija) kao i datum izlaska koji će se poklapati s datumima novih verzija Gnomea. Odličan marketinški trik pridonio je da mnoštvo ljudi željnih Gnomea 2.8 isproba Ubuntu, budući da je na dan njegovog izlaska bio jedina distribucija koja ga je odmah podržavala. Osim toga, na kućnu adresu su slali pakete CD-ova svima koji su zatražili, a traje li akcija još uvijek, provjerite na www.ubuntulinux.org. Samo nemojte reći gdje ste saznali za to. Canonical namjerava zarađivati na pružanju podrške korisnicima, no sama distribucija će uvijek biti besplatna i slobodna. Zajednica korisnika svakim danom je sve snažnija, otvaraju se novi forumi i mailing liste, pa je najavljena čak i jedna dvotjedna konferencija u Španjolskoj.

▲ Konfiguracija mreže Gnome grafičkog sučelja potpuno je jednostavna

Baziran na Debianu

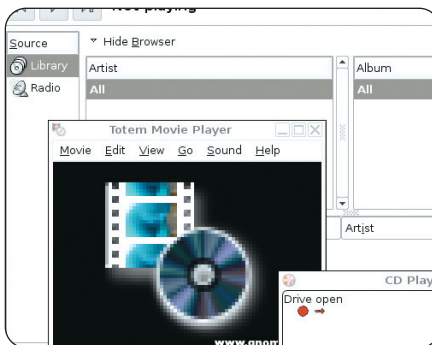
Distribucije bazirane na Debianu danas su, osim Knoppixa, uglavnom komercijalne (Linspire, Xandros, Libranet). Po čemu bi se na zasićenom tržištu Ubuntu mogao isticati? Njegovi argumenti su svakako sloboda i način pristupa *open source* filozofiji. Debian je odabran zbog svog odličnog paketnog sustava i ogromnog repozitorija sa skoro svim iole vrijednim *open source* softverom. Uz to, namjera distributera bila je minimalizam i što manje dodatnih alata i podešavanja, kako bi sami korisnici imali maksi-

malno odriježene ruke, nešto poput Slackware filozofije. A opet, htjelo ga se pojednostaviti i prilagoditi korisnicima, kako bi se proširila korisnička baza, a u krajnjoj liniji time i nešto zaradilo. Prilično proturječni zahtjevi ipak su rezultirali odličnim proizvodom. Iako nema previše grafičkih alata za konfiguraciju, a ni instalacija nije osobito jednostavna, kad se stvari poslože, ostaje dosta intuitivno sučelje koje se može koristiti kod kuće i na korporacijskom *desktopu*. S druge strane, naprednijim korisnicima ostaju Debianove mogućnosti podešavanja, koje možda ne pružaju toliko slobode kao Slackware i Gentoo, no opet su neka zlatna sredina. Mora se uzeti u obzir da još uvijek nije izašla finalna verzija, tako da ne sumnjamo da će se još poraditi na jednostavnosti instalacije i korištenja.

Instalacija

Poslije snimanja ISO slike CD-a (u Neru se snima opcijom *Burn Image*) *restartamo* računalo, te se pojavljuje početni ekran instalacije. Pritiskom na *Enter* započinje instalacija, a dostupan nam je još *expert* i *custom* način. Funkcijskim tipkama dostupne su nam ostale opcije, kao i pomoć.

Slijedi par ekrana prepoznatljivih Debian dijaloga koji nas pitaju za jezik, tipkovnicu i lokaciju. Uslijedio je najčešći kamen spoticanja novih

▲ Multimedijalne mogućnosti nisu osobite, budući da nedostaju pluginovi za formate kao što su MP3 i Flash